

Aktuell Skolpolitik 27 augusti, 2010.

Jonas Höög

Centrum för Skolledarutveckling Umeå universitet

- Startades mitten på 1990-talet
- Finns vid Statsvetenskapliga institutionen
- Tvärvetenskapligt;
Företagsekonomi, juridik, pedagogik,
psykologi, socialt arbete, sociologi,
statsvetenskap

Ledamöter i ledningsgruppen för Centrum för skolledarutveckling

Olof Johansson, Centrum , ordförande

Katarina Norberg, Pedagogik, vice ordförande

Monika Törnsén, Centrum, ledamot

Maj-Lis Hörnqvist, Centrum ledamot

Björn Åstrand, rektor USE, ledamot

Maria Muller, skoldirektör, Piteå, ledamot

Bengt-Olov Ström, skoldirektör, Jokkmokk, ledamot

Elsabet Zachrisson, skoldirektör, Umeå, ledamot

Johnny Fjellner, skoldirektör, Lycksele, ledamot

Tommy Nilsson, skoldirektör Sundsvall, ledamot

Gunilla Nilsson Sukki, skoldirektör, Kramfors. Ledamot

Anders Byström, skoldirektör, Östersund, ledamot

Birgitta Lundgren Skoldirektör, Krokoms, ledamot

Vakant 2 platser för Skåne

Vakant 2 platser för friskolor

Personal vid Centrum

Inom rektorsprogrammet

Anderz Andersson, universitetsadjunkt, juridik

Lars Bejstam, docent, juridik

Christina Drugge, universitetslektor socialt arbete

Elisabet Edqvist, universitetsadjunkt, Centrum

Lina Grundin, universitetsadjunkt, juridik

Olof Hellström, universitetsadjunkt, juridik

Maj-Lis Hörnqvist, universitetslektor pedagogik, Centrum

Jonas Höög, docent sociologi, Centrum

Olof Johansson, professor, statsvetenskap, Centrum

Kerstin Kolam, universitetslektor, statsvetenskap, Centrum

Erik Lindberg, universitetsadjunkt företagsekonomi

Nina Nilsson, universitetsadjunkt, juridik

Katarina Norberg, universitetslektor pedagogik

Linda Rönnerberg, forskarassistent, statsvetenskap

Monika Törnsén, universitetslektor pedagogik, Centrum

Helene Ärlestig, universitetslektor pedagogik, Centrum

Inom forskning

Björn Ahlström, FD, sociologi

Håkan Myrlund, doktorand statsvetenskap

Mikael Holmgren, Master ex, statsvetenskap

Administration: Ewa Lindskog, Centrum

Utbildningar inom Centrum

- Rektorsprogrammet (Skolverket)
- Rekryteringsutbildning för blivande rektorer (Kommuner)
- Processledarutbildningar (Kommuner)
- Mål o resultatstyrning (Kommuner)
- Magisterprogram i utbildningsledarskap (UmU, web)
- Juridik o myndighetsutövning
- Mellanchefsutbildning (Rikspolisstyrelsen)
- Masterprogram i Ledarskap o Organisation (UmU)
- Doktorandkurser i ledarskap
- Deltar på Studiedagar, konferenser
- RUC utbildningar

Forskning

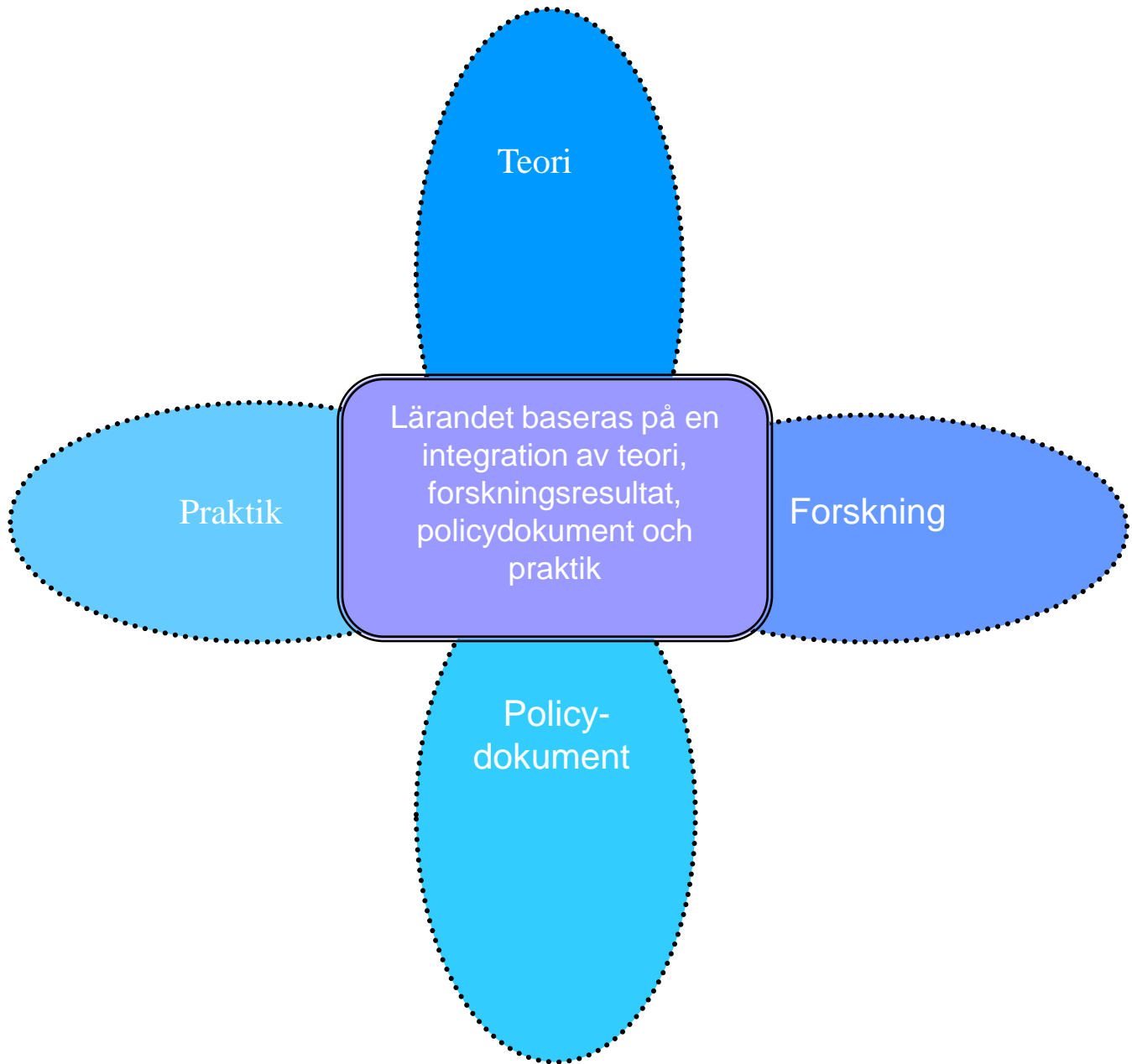
- Struktur, kultur, ledarskap; förutsättningar för framgångsrika skolor? - VR
- Nationell policy möter lokala genomförandestrukturer - VR
- Policies, local school systems, leadership and outcomes – coasting schools in focus – VR ansökan
- Elevhälsan i Sverige – (Skolverket)
- Många mindre forskningsprojekt

Konferenser

- Rektor till Rektor
- Values 2010
- Politiker konferenser
- Skolchefsseminarium
- Rektor o Lagen i år 17-18 november
- Mellanchefskonferens
- Finns det fler grupper eller områden?

Centrums utveckling - Rektorsprogrammet

- 2009 5 nya kursgrupper totalt 5
 - 2010 7 12 180 rektorer
 - 2011 8 20
 - 2012 8 28 -5
 - 2013 8 31 -7
 - 2014 8 32 -8
 - 2015 8 32 -8 800 rektorer
-
- När kontraktet går ut har vi alltså 26 grupper som har 2 till 2,5 år kvar på sin utbildning.
 - 24 grupper innebär 24 processledare x 25% samt experttid i motsvarande omfattning, dvs 12 heltider.

Riksdag Regering
Utbildningsdepartement

Skolverket
Skolinspektionen

Utb-nämnd
Ordf i Un

Skolkontor, Skolchef

KS
KF

Struktur

Rektor

Kultur

Ledarskap

Framgångsrik

Skola

Rektors pedagogiska ledarskap

- Ska vara så konkret att det går att utvärdera
- Fokuserar de nationella styrdokumenterna
- Bidrar till förbättrade resultat för eleverna
- Bidrar till ett kontinuerligt lärande för rektor, lärare och elever
- Karakteriseras av samarbete, gränssättning och dialog

Pedagogiskt ledarskap består både av ett innehåll **VAD** och ett sätt att arbeta **HUR**

(Ärlestig & Törnsen 2009)

Pedagogiskt ledarskap förutsätter

- Systematisk kvalitetsarbete –planering utvärdering utveckling (rutiner och metoder)
- Kunskap om uppdraget
- Aktiv kommunikation om visioner, mål, resultat kunskap och lärande
- Att arbeta med värderingar och synsätt
- Att leda arbetet i klassrummet

Rektorsprogrammet

Rektors uppdrag kräver en djupgående **insikt** i och kunskap om de många **deluppgifter** som ska utföras inom skolan. Rektor behöver också insikt i hur de olika **delarna förhåller sig till varandra** och interagerar. Det är rektors uppgift och ansvar att få skolan som **helhet** att fungera väl.

Rektorsbefattningen förutsätter att rektor kan **överblicka de förutsättningar** som råder och använda och utveckla dessa så att verkningsfulla **pedagogiska processer** kan bedrivas på skolan. Rektor behöver i arbetet med lärare, annan personal och elever se till att alla har en **djup kunskap om målen och att resultaten sammanställs och bedöms**. Rektor har att leda skolans inre arbete så att en hög kvalitet både kan **nås och bibehållas**.

Rektorsprogrammet

30 hp på avancerad nivå

Tre kunskapsområden

- Skoljuridik och myndighetsutövning
- Mål- och resultatstyrning
- Skolledarskap

**Vänder sig till nyanställda
rektorer.**

**Skall vara avklarad senast
fjärde året som rektor**

Tid och kostnader

Under tre år:

24 internatdagar (t.ex. 4 + 4
dagar per år)

8 seminariedagar

arbete på den egna skolan

Litteraturstudier

Totalt 20 % av arbetstiden

Staten står för de direkta utbildningskostnaderna

Huvudmannen står för rektors lön under utbildningstiden,
resor och internatkostnader, litteratur

Arbetet med lärplattformen Fronter

Arbete och kontakt tillsammans
med kolleger och handledare

Tillgång till utbildningsmaterial

Dokumentation och examination

Administrativa rutiner

Ansökan till Skolverket

Antagning av Skolverket

Anbudsförfarandet

Utbildningsorter

Bedömningskriterier

Tydlig och utvecklad uppläggning av vart och ett av kunskapsområdena "Skoljuridik och myndighetsutövning", "Mål- och resultatstyrning" samt "Skolledarskap"

Integreringen av de tre kunskapsområdena till en sammanhängande helhet

Lärplattformen som lärresurs och samverkansverktyg

Utbildarnas kvalifikationer

Erfarenhet av ledarutbildning och en utvecklingsinriktad organisationsmiljö

Forskning som stödjer kunskapsområdena samt om ledarutbildning

Bedömargruppen

- Jarl Bengtsson, CERI, OECD, Paris
- Johan From, Handelshögskolan, BI, Oslo
- Jana Hejzlar, Högskoleverket, Stockholm
- Jörn Skovsgaard, Utb.dep., Köpenhamn

Utvalda anordnare av Rektorsprogrammet

- ∞ Karlstads universitet
- ∞ Mälardalens högskola, Högskolan Dalarna och Örebro universitet
- ∞ Stockholms universitet
- ∞ Umeå universitet
- ∞ Uppsala universitet
- ∞ Växjö universitet och Högskolan i Kalmar

Programmets innehållsliga uppbyggnad

Kunskapsområdenas lärstruktur – förväntade studieresultat

- Kunskap och förståelse
- Färdighet och förmåga
- Värderingsförmåga och förhållningssätt

A lighthouse with a white top and a red body, situated on a rocky island in the background. The lighthouse is partially obscured by the text. The background shows a body of water and a hazy sky.

Skoljuridik och myndighetsutövning

Kunskap och förståelse

Efter genomgången utbildning ska rektor

- ↪ visa god kunskap om styrsystemets utformning och rektors uppdrag enligt författningar,
- ↪ visa god kunskap om de grundläggande värderingarna i skolförfattningarna,
- ↪ visa kunskap i vilka författningar som gäller inom skolans/verksamhetens område,

>>>>>>>>>>

Kunskap och förståelse (forts.)

Efter genomgången utbildning ska rektor

- ∞ visa kunskap om centrala delar av skoljuridiken såsom
 - ✓ den enskildes rätt till utbildning och ansvaret för att utbildning anordnas,
 - ✓ skolans ansvar för att eleverna ges möjlighet att nå de nationella målen,
 - ✓ bedömning av barnens/elevernas utveckling mot de nationella målen och betygsättning samt skyldigheten att ge barn/elever särskilt stöd,
 - ✓ barns/elevers rätt till trygghet och studiero jämte skyldigheten att tillförsäkra dem det
- ∞ visa kunskap om kraven på uppföljning och utvärdering av verksamheten och resultaten
- ∞ visa kunskap om internationella överenskommelser och författningar som berör utbildningsområdet

Färdighet och förmåga

Efter genomgången utbildning ska rektor

- ✎ visa förmåga att tillämpa kunskap om gällande författningar inom skoljuridikens område samt att göra bedömningar, och
- ✎ visa förmåga att förmedla och förankra kunskap om gällande författningar inom skoljuridikens område.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången utbildning ska rektor

- ↪ visa förmåga att inom skoljuridikens område göra bedömningar med hänsyn till elevens rättssäkerhet och till relevanta vetenskapliga, samhällseliga och etiska aspekter.

Uppläggning av kurserna och dess fyra sammankomster

Kurs 1 Skoljuridik och myndighetsutövning

1. Allmänrättslära vinklad mot skoljuridik
2. Förvaltningsrätt vinklad mot skoljuridik
3. Skoljuridik det smala lagstiftningsområdet
4. Skoljuridik det vidgade området med bl.a. arbetsrätt,

Kurs 2 Mål- och resultatstyrning

1. Teorier om målstyrning, lärande och läroplansteori
2. Metoder och datainsamling
3. Analyser av insamlad material
4. Tillämpningar och kommunikation av resultaten i ett Skolutvecklingsperspektiv

Preliminär indelning

Kurs 3 Skolledarskap

1. Omvärld, visioner, organisationers struktur, kultur och ledarskap
2. Ledaregenskaper och ledarstilar – att leda personal
3. Lärande organisation och organisationsutveckling
4. Kommunikation, Integration, examination

Största skillnaden mot RUT

- Avancerad nivå med examination
- Högre krav på lärarna
- Högre krav på deltagarna
- Ingen handledning på hemmaplan
- Ingen utbildningsresa
- En utbildning med tre avgränsade kunskapsområden
- Validering

RPs utmaningar – eller våra gemensamma problem!

- Rp kräver 20 % arbetstid
- Deltagarnas ansvar för utbildningen
- Rp examineras för högskolepoäng
- Examinationsformer
- Underkända deltagare
- Avancerad nivå
- Rp ska vara avklarad 4 år efter anställning

Tack för uppmärksamheten!